

Nástroje měnové politiky a jejich právní úprava

Abstrakt

Cílem této práce bylo provedení komplexního rozboru nástrojů měnové politiky České republiky a Eurosystemu zahrnující historické, ekonomické a mezinárodní aspekty uvedené problematiky.

Kvůli přesahu uvedeného tématu do ekonomické teorie byly nejprve vymezeny teoretické základy v částech pojednávajících o historickém rozboru, působnosti České národní banky, měnové politice a ekonomické teorii. Samotný právní rozbor nástrojů české měnové politiky byl poté proveden především v obecné a zvláštní části, přičemž v práci byla provedena též komparační analýza s nástroji používanými v Eurosystemu. Účelem obecného rozboru nástrojů české měnové politiky bylo generalizovat poznatky a shodné rysy podobných nástrojů měnové politiky, a proto byl zvolen postup definice pojmu *nástroj měnové politiky*, členění nástrojů a vymezení nástrojů měnové politiky pro účely právního rozboru. Ve zvláštní části se poté autor zabýval právním režimem konkrétně vymezených nástrojů měnové politiky.

Práce přináší konkrétní poznatky ohledně právního režimu jednotlivých nástrojů měnové politiky. Z hlediska obecných poznatků je přínosem konkrétní členění a vymezení nástrojů měnové politiky, které reflektuje specifika české právní úpravy. Jednotlivé nástroje měnové politiky vymezené měnovou teorií tak mohly být zařazeny do skupin obchodů ČNB, stanovení podmínek obchodů, povinných minimálních rezerv a neprávních nástrojů. Určitá pozornost byla v této práci věnována také právnímu režimu neprávních nástrojů měnové politiky, které bývají ekonomickou teorií často přehlíženy, ačkoliv mohou mít nezanedbatelné komplementární účinky vůči běžným nástrojům.

Z provedené komparační analýzy s evropskou úpravou nástrojů měnové politiky vyplynuly konkrétní podněty pro změnu české právní úpravy, a to ačkoliv jsou ekonomické podmínky evropské měnové politiky odlišné od těch českých. Autor se pokusil nastínit možné okruhy legislativních změn i s ohledem na jiné části práce. V této souvislosti je autor toho názoru, že je zapotřebí změnit národní úpravu úroků z prodlení tak, aby lépe odpovídala požadavkům stanovených v sekundárním právu Evropské unie.

Klíčová slova: nástroje měnové politiky, nástroje monetární politiky, měnově-politické instrumenty, Česká národní banka, ČNB, virtuální měny, obchody České národní banky, stanovení podmínek obchodů, stanovení úrokových sazeb, povinné minimální rezervy, neprávní nástroje